

ת"פ 39220/07/18 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז נגד מוראד מעידי, פאדי גהיים - נדון, יוסרי מסארווה - נדון

בית משפט השלום בכפר סבא
ת"פ 39220-07-18 מדינת ישראל נ' מעידי ואח'
לפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז (פלילי) המאשימה

ע"י ב"כ מתמחה גב' חני אביטל

נגד

1. מוראד מעידי
ע"י ב"כ עו"ד אילן חכם
2. פאדי גהיים - נדון
3. יוסרי מסארווה - נדון
הנאשמים

גזר דין (נאשם 1)

1. הנאשם, יליד 1980, הורשע על פי הודאתו, ובמסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירות של **יצור, הכנה והפקה**, בניגוד לסעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973; **החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית**, בניגוד לסעיף 7(ג) רישא לפקודה; **החזקת חצרים להכנת סמים**, בניגוד לסעיף 9(א) ו-(ד) רישא לפקודה; **ונטילת חשמל**, בניגוד לסעיף 400 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

2. על פי העובדות, בחודש מאי 2018 הקים הנאשם מעבדה לגידול קנבוס במבנה בטירה השייך ליוסף סמארה. לצורך כך צייד הנאשם את המעבדה בשלושה מזגנים, 21 מנורות עם כיסוי אלומיניום, 21 ממירי מתח, 2 מדי טמפרטורה, 8 מאווררים, 3 מפוחים, 360 שתילי קנבוס, חומרי דישון, חומרי הדברה וצינורות השקיה. לשם הפעלת המעבדה חיבר הנאשם את המבנה לרשת חשמל באמצעות כבל חשמל לא מוסדר, מבלי לשלם עבור חיבור זה או בעבור צריכת החשמל, בשווי של 13,450 ₪.

ביום 5.7.18 בשעות הלילה הגיעו נאשמים 2 ו-3 יחד עם הנאשם למעבדה על מנת לסייע לו בטיפול בשתילים. נאשם 2 היה עם כפפות והחזיק בכיס מכנסיו את מפתח המעבדה. עובר ליום 5.7.18, סייע נאשם 2 לנאשם והחזיק במחסן ביתו 5 גופי תאורה, 2 ממירי מתח ו-4 נורות.

החל מיום הקמת המעבדה ועד למעצרו ביום 5.7.18, גידל הנאשם את השתילים במעבדה, ובמועד האמור החזיקו הנאשמים בסם קנבוס במשקל כולל של 40 ק"ג נטו, בשווי 30,000 ₪ לקילו סם.

3. ביום 10.4.19 הגיעו הצדדים להסדר טיעון לפיו הנאשמים יודו בכתב האישום המתוקן, יורשעו, ונאשמים 1 ו-3 ישלחו לשרות המבחן לצורך קבלת תסקיר. עוד הוסכם כי הרכוש שנתפס, כמפורט בבקשת החילוט, יחולט (למעט שרשרת זהב של הנאשם, אשר ישלם תמורתה לאחר עריכת שומה, בשל ערכה הסנטימנטלי).

לגבי נאשם 1, הצדדים לא הגיעו להסכמה עונשית והוסכם כי יטענו באופן "פתוח". עוד הוסכם כי החוב ישולם לחברת החשמל וכי הנאשם יוכרז כסוחר סמים (עמ' 70). הצדדים אף הסכימו על שליחתו של הנאשם לממונה על עבודות השירות לצורך קבלת חוות דעת בעניינו.

לגבי נאשם 2, הוסכם על ענישה הכוללת 9 חודשי מאסר, מתוכם שמונה במצטבר לעונש מאסר אותו הוא מרצה כעת וחודש אחד בחופף לו, מאסר על תנאי וקנס כספי בסך 30,000 ₪ (גזר דין מיום 10.4.19).

לגבי נאשם 3, הצדדים לא הגיעו להסכמה עונשית ואולם, ביום 22.1.19, לאחר מעצרו של נאשם 3 בתיק אחר, הגיעו הצדדים להסדר טיעון חדש בעניינו במסגרתו עתרו במשותף ל-7 חודשי מאסר ולהפעלת מאסר על תנאי בן 10 חודשים, חציו בחופף וחציו במצטבר, כך שסה"כ ירצה 12 חודשי מאסר, קנס כספי בסך 30,000 ₪ מאסר על תנאי, פסילה בפועל, פסילה על תנאי, וחילוט רכוש כמפורט בכתב האישום המתוקן (גזר דין מיום 22.1.20).

תסקירי שירות מבחן

4. מתסקיר מיום 10.9.19 עולה כי הנאשם כבן 39, נשוי מזה 16 שנים ואב לילדה בת 11. מתקיים מקצבת נכות בשל מצבו הבריאותי. שהה במעצר בתיק הנוכחי 3 חודשים, השתחרר להמשך מעצר בפיקוח אלקטרוני בתנאים מגבילים וכיום מצוי בתנאים מגבילים חלקיים. אובחן כחולה אפילפסיה בגיל 13, סובל מהתקפים כפעמיים בשבוע ולצדם תופעות לוואי (הציג אישורים). במאי 2018 עבר אירוע מוחי בגינו אושפז למשך שבוע, ואף סובל מבעיות בפוריות. בתסקיר מצויינים עניינים אישיים אשר מפאת צנעת הפרט לא אפרטם. בשל מצבו הבריאותי התקשה להתמיד בעבודות שונות ונעזר בבני משפחתו בשל מצבו הכלכלי הדחוק. אשת הנאשם נמצאת בטיפולים עקב ממצאי גידולים בגופה וכיום אינה עובדת. הנאשם מוכר לשירות משנת 2006 במסגרת אבחון בגין עבירות התפרצות וגניבה, נדון לצו של"צ שהופקע בשל אי עמידה בתנאים. לנאשם הרשעות קודמות בעבירות אלימות ורכוש בגין ריצה שני עונשי מאסר, האחרון בהם בשנת 2010, למשך 10 חודשים.

הנאשם לוקח אחריות מלאה על העבירות דנן, מכיר בדפוסיו ההתמכרותיים לסמים וקשריו השוליים בתחום זה. השירות התרשם מאדם המושפע בקלות מסביבתו, בעל ביטחון עצמי נמוך ומצב רגשי ירוד לאור קשייו התפקודיים והכלכליים. הנאשם אמנם הביע רצון לטיפול נפשי אך שלל צורך טיפולי בשל שימוש בסמים.

במסגרת פיקוח המעצר שולב הנאשם בשיחות פרטניות ובמרץ 2019 שולב בקבוצה טיפולית לעצורי בית. הנאשם שיתף בתחושות בוושה ואשמה על מצבו והפגיעה באשתו ובתו, קיים התבוננות ראשונית ביקורתית על בחירותיו וביטא רצון להתפתחות אישית. הוא סיים את ההליך הטיפולי לאחר 10 חודשים. בשיחה עם העובדת הסוציאלית מסרה כי הנאשם ומשפחתו מתמודדים עם מצב סוציאקונומי דחוק, סייעה להם למצות זכויותיהם מול הביטוח הלאומי, וכי הנאשם שומר

באופן הדוק על התנאים ולא מפרם. הנאשם מסר בדיקות שתן נקיות. הנאשם הביע מוטיבציה חיובית גבוהה לשילובו בקבוצת עבריינות מבוגרים בשירות והביע הסכמתו למעקב פסיכיאטרי.

בנסיבות אלה, חרף חומרת העבירות, המליץ שירות המבחן על הטלת מאסר לריצוי בעבודות שירות והעמדת הנאשם בצו מבחן לשנה וחצי להמשך טיפול בקבוצה טיפולית ומתן בדיקות שתן, זאת בשל ההתרשמות מהפחתה בסיכון ונכונות שמגלה להליך גמילה ושנוי, מצבו הבריאותי והנפשי ולקיימת האחריות, כששהות בבית סוהר עלולה לגרום לנסיגה במצבו.

מתסקיר משלים מיום 4.12.19 עולה כי הנאשם שולב בדצמבר 2019 בקבוצת עבריינות מבוגרים, וביקש להסתייע בנוסף בטיפול פסיכולוגי במסגרת קופת חולים. הנאשם עתיד להשתלב בקבוצה טיפולית נוספת, ובתקופת הדחייה לא שב להסתבך בפלילים ומסר בדיקות שתן נקיות.

מסיכום ביקור פסיכיאטרי מנובמבר 2019 עולה כי הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית מטיפול ומעקב במרפאת טיבה עד לסגירתה. אובחן כסובל מהפרעה דיכאונית כרונית טופל תרופתית בעבר ובבדיקה נוכחית דיווח על סימנים דיכאוניים ושולל מחשבות אובדניות. בנוסף, הנאשם עבר טיפול תרופתי אנטי דכאוני ונקבע המשך מעקב לחודש פברואר 2020.

לאור האמור, חזר שירות המבחן על המלצתו הראשונה, על מנת לאפשר לנאשם להתקדם בהליך השיקומי בו החל.

מתסקיר סופי מיום 31.12.19 עולה כי בשיחה עמו הביע הנאשם שביעות רצון מהשתלבותו בקבוצה הטיפולית לעבריינות מבוגרים בשירות, הגם שנעדר מהמפגש הראשון ומסר שתי בדיקות שתן נקיות. ההתרשמות היא כי הנאשם מתחיל לעבור שינוי, מגלה מודעות לתהליך השיקום ונראה כי בשל יותר בשלב זה למעורבות שיקומית וטיפולית במצבו. על כן, חזר שירות המבחן על המלצותיו הקודמות.

5. מחוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 1.1.20 עולה כי הנאשם כשיר לרצות עונש מאסר בעבודות שרות.

טיעוני הצדדים

6. מטיעוני ב"כ המאשימה עולה כי הנאשם הקים מעבדה לגידול קנבוס, שעניינה מיזם עסקי משוכלל והושקעה בו מחשבה מרובה. הנאשם צייד את המעבדה במוצרי חשמל רבים, חומרי דיזון ו-360 שתילי קנבוס. הנאשם השתמש בחשמל לצרכי המעבדה על ידי חיבור כבל פיראטי ונטל חשמל בשווי 13,450 ₪. הנאשם גידל את השתילים במעבדה, במשקל 40 ק"ג נטו ובשווי של 30,000 ₪ לקילו של סם. לנאשם הרשעה אחרונה משנת 2010 בעבירות של סחיטה ואיומים, בגין ריצה מאסר בפועל, והרשעה נוספת בעבירות של גניבה ופריצה לבניין (תע/1).

נטען כי השימוש בסמים ידוע כגורם בעל השפעה ממכרת וגורם בעקיפין למשתמשים בו לבצע עבירות פליליות נוספות. הגם שקנבוס נחשב לסם "קל", הוא נפוץ יותר מסמים מסוכנים אחרים ומכאן מסוכנותו. השימוש בקנבוס פותח את הפתח לשימוש בסמים קשים יותר ומכאן הצורך במלחמה קשה נגד סם זה, בעיקר מקום בו מדובר במעבדת סם

המשמשת בסיס לכמויות בלתי נדלות של סמים שעתידים למצוא דרכם לשוק הסמים. נסיבות ביצוע העבירות, המאמץ הנדרש וההשקעה הכספית במהלך חודשיים, מעידים על תכנון מוקדם והפעלת שיקול דעת בביצוע העבירות. בכך, בחר הנאשם לבצע עבירה בעלת פגיעה גבוהה בערך חברתי חשוב, לצורך רווח כלכלי גרידא, כשבסופו של יום אף הוכרז כסוחר סמים. נטען כי מהפסיקה עולה כי מתחם העונש ההולם בנסיבות בהן הורשע הנאשם נע בין 18 ל-30 חודשי מאסר, וכי אין עדיפות לשיקולי שיקום על פני שיקולים של שמירה על שלום הציבור או שיקולי הרתעה. ב"כ המאשימה הפנתה לת"פ (שלום כפ"ס) 2008-09-16 **מדינת ישראל נ' יוסי כהן** (25.2.18), שם דובר על מעבדה לגידול סמים במשקל 39 ק"ג וגניבת חשמל בסך 40,000 ₪ ונקבע מתחם הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר. בית המשפט קבע כי למרות שהנאשם שם עבר הליכי שיקום וגמילה, הרי שאלה אינם חזות הכל, דחה את המלצות התסקיר להטלת מאסר בעבודות שירות והשית על הנאשם 20 חודשי מאסר. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחו (רע"פ 6041/18). עוד הפנתה ב"כ המאשימה לעפ"ג (מחוזי ת"א) 46738-09-14 **מדינת ישראל נ' משה צקבאשווילי** (31.12.14), שם דובר על מעבדה ובה 485 שתילי קנבוס במשקל 18 ק"ג נטו, ובית המשפט המחוזי קבע כי יש להילחם בחומרה בגידול הסמים באמצעות העלאת רף הענישה, כשהמתחם הראוי נע בין 18 ל-36 חודשי מאסר. מכאן למדה התובעת שחרף המלצת שירות המבחן לעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, בעקבות הליך שיקום משמעותי, מטילים בתי המשפט בכל זאת עונשי מאסר לריצוי בפועל.

לדברי ב"כ המאשימה מהתסקיר המשלים עולה כי הנאשם מתחיל לעבור שינוי, מגלה יותר מודעות לשיקום אך טרם עבר שיקום משמעותי והוא בתחילת הדרך. על כן, אין הצדקה לסטות ממתחם הענישה, בין היתר, גם משום קיומם של שיקולים שבהגנה על הציבור.

לאור כל האמור, עותרת ב"כ המאשימה למקם עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחם, לצד הטלת קנס משמעותי, פיצוי לחברת החשמל, מאסר על תנאי, פסילה בפועל, פסילה על תנאי וחילוט הרכוש ששימש לביצוע העבירה כמפורט בכתב האישום המתוקן.

7. מטעוני ב"כ הנאשם עולה כי הנאשם הודה בביצוע העבירה כבר בחקירתו במשטרה ובכך הביא לחסכון בזמן חקירתו. הוא אף הודה ונטל אחריות לפני בית המשפט וחסך זמן שיפוטי רב. נטען כי תקופת גידול הסמים במעבדה היתה מוגבלת לחודשיים בלבד. הנאשם היה עצור כשלושה חודשים, לאחר מכן אזוק אלקטרונית במשך חצי שנה, נרתם לטיפול, הגיע בקביעות לקבוצות הטיפול, לקח חלק פעיל, שיתף והשפיע על אחרים, באופן המעיד כי מדובר באדם שהרצון שהוא מביע לערוך שינוי בחייו הוא אותנטי וכן. התרשמות שירות המבחן מהנאשם חיובית והוא סיים טיפול ממושך ומשמעותי במסגרת פיקוח המעצר. מחודש דצמבר 2019 הוא משולב בהליך טיפולי חדש שגם אליו מגיע באופן קבוע ומוסר בדיקות שתן נקיות. הודגש שהנאשם אב לבת יחידה, אשר מעצרו השפיע עליה לרעה ועל כן קיימת חשיבות שהוא ישהה לצדה. הסניגור הפנה לכך שהנאשם מחזיר את הכסף לחברת החשמל בתשלומים החל מחודש יולי 2019 (נע"פ 1). נטען שנכח הבעיות הרפואיות והנפשיות מהן סובל הנאשם, כמפורט בתסקירים, ובהינתן העונשים שהוטלו על נאשמים 2 ו-3 (אשר הורשעו בסיוע), ניתן להסתפק בהטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות לתקופה המרבית (9 חודשים).

ב"כ הנאשם טען שעיון בפסיקה מעלה כי ניתן למצוא פסקי דין שהטילו, במקרים דומים, ענישה של מאסר לריצוי בעבודות שירות. הוא הפנה לע"פ 4285/17 **שירה יצחקי נ' מדינת ישראל** (11.06.18), שם דובר על גידול של 100 ק"ג קנבוס, כאשר בית המשפט המחוזי גזר עונש מאסר לריצוי בפועל, ובית המשפט העליון קיבל את הערעור (בהסכמת המדינה) והשית עונש מאסר בעבודות שירות, זאת בשל קיומן של נסיבות אישיות והליך שיקומי. בנסיבות אלה

נטען כי האינטרס השיקומי גובר על האינטרס הציבורי.

הנאשם, בדברו האחרון, הוסיף כי עשה טעות וכי הוא מתחרט.

דין והכרעה

8. בהתאם להוראות סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, לצורך קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בערך החברתי המוגן שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

במעשיו פגע הנאשם בערכים חברתיים מוגנים שעניינם הגנה על הציבור מפני הנזקים הישירים והעקיפים של נגע השימוש בסמים. עבירות הסמים בכלל, ותופעת מעבדות גידול סמים בפרט, גורמות לנזקים בריאותיים ונפשיים בקרב קהילת המשתמשים, וגורמות נזק ציבורי בכך שגוררות ביצוע עבירות נלוות, לצד החשש שהסם הגדל במעבדות אלה יתגלגל לשוק הסמים, לקטינים, לגורמים עבריינים ולציבור כולו.

9. בחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירות לפי סעיף 40ט(א) לחוק מעלה כי הגם שמדובר בסם מסוג קנבוס, שאינו נמנה על הסמים ה"קשים", הרי שמדובר בכמות גדולה מאוד בהיקף של עשרות קילוגרמים. הפסיקה עמדה לא אחת על כך שאין להקל ראש בסם מסוג זה. גם בעבירות של גידול סמים "קלים" מדיניות הענישה נותרה מחמירה ומשמעותית כלפי כל המבקשים להרוויח כסף קל באמצעות גידול והפצת הסם (ראו: ע"פ 2596/18 **כפיר זנורי נ' מדינת ישראל** (12.8.18); ע"פ 2000/06 **מדינת ישראל נ' בנימין ויצמן** (20.7.06)) וכי לא אחת מדובר ב"מדרון חלקלק" המביא לעיסוק בסמים קשים יותר (ע"פ 170/07 **ליאור מטיס נ' מדינת ישראל** (19.11.07); ת"פ (מחוזי ב"ש) 17715-07-18 **מדינת ישראל נ' איברהים אבו סבילה** (27.05.19)).

בנוסף, פוטנציאל הנזק הגלום בכמות כזו של סם הוא משמעותי, כשם שפוטנציאל הרווח הכספי עצום ועומד על כ-1.2 מיליון ₪ (40 ק"ג בשווי של 30,000 לק"ג), כמפורט בכתב האישום המתוקן.

מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי הנאשם היה "הרוח החיה" בחבורה - הוא שהקים את המעבדה; הוא שהשיג את הציוד הנדרש, בסיוע הנאשמים האחרים; הוא שהפעיל את המעבדה ותחזק אותה; והוא היה זה שהתחבר באופן פיראטי לרשת החשמל תוך שהוא גונב חשמל בשווי של למעלה מ-13,000 ש"ח. למותר לציין כי רכישת 360 שתילי קנאבוס, רכישת ציוד רב ומקצועי לגידול השתילים, ובכלל זה אחסון חלק מהציוד במחסן ביתו של נאשם 2, נטילת החשמל, רתימתם של הנאשמים האחרים לסייע במלאכה, כמו גם כמות השתילים הגדולה שנתפסה - כל אלה מלמדים על תכנון מוקדם משמעותי ומוקפד מצד הנאשם, כמו גם על כוונתו להפיץ סמים בכמות עצומה לשוק - הכל בעבור בצע כסף.

אני סבור כי בנסיבות אלה, נוכח סוג הסמים, כמותם, משקלם, התכנון והציוד הרב שנרכש, השווי הצפוי מהפצת הסמים, תוך ביצוע עבירה נלווית של גניבת חשמל בסך של כ-13,000 ₪, מידת הפגיעה בערך החברתי המוגן היא **ברף בינוני-גבוה**.

10. בחינת מדיניות הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם מעלה כי קיים מנעד רחב של עונשים, החל בענישה מתונה בגין גידול עציצים בודדים של סם בביתו של אדם לצריכתו העצמית; עבור לענישה מחמירה בגין גידול שתילים

במשקל של קילוגרמים בודדים; ועד לענישה מחמירה יותר בגין הקמת רשת מעבדות מתוחכמות לגידול סמים, בכמות של עשרות ומאות קילוגרמים, בדירות ייעודיות שנשכרו למטרה זו, הכוללות ציוד בשווי רב, כל זאת למטרות סחר בסמים והשגת רווח כספי. על כן, יש להתייחס לפסיקה רלוונטית בנסיבות הדומות לענייננו:

א. רע"פ 6869/17 **יבגני פילברג נ' מדינת ישראל** (11.9.17) - הנאשם גידל מעל 229 שתילי קנאביס במשקל כולל של **19 ק"ג נטו**. בית המשפט הכריז עליו סוחר סמים והשית עליו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה על תנאי, קנס בסך 10,000 ₪ וחילוט של 25,700 ₪. ערעור המדינה לבית המשפט המחוזי התקבל **ועונשו הוחמר ל-9 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון דחה את הבקשה לרשות ערעור, חרף מאמצי הנאשם לשיקום, וקבע -

"לא נעלמו מעיני מאמציו של המבקש לשקם את עצמו ולתקן את דרכיו, כפי שעולה מתסקירי שירות המבחן. אך עם זאת, לא ניתן להתעלם מחומרת העבירות שביצע המבקש, שעה שייצר, הכין והפיק סמים מסוכנים בכמויות בלתי מבוטלות ובאופן מתוכנן, גם אם אין מדובר בנסיבות העומדות ברף חומרה גבוה במיוחד. כפי שנקבע, לא אחת, האינטרס הנוגע לשיקומו של הנאשם עשוי לשרת את החברה בכללותה, ואולם מדובר בשיקול אחד מבין מכלול שיקולים העומדים בפני בית המשפט."

ב. רע"פ 6041/18 **יוסי כהן נ' מדינת ישראל** (22.10.18) - הנאשם גידל קנבוס במשקל של כ- **39.5 ק"ג** וגנב חשמל בשווי 40,000 ש"ח. הנאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, והתקבלו בעניינו שלושה תסקירים שהעידו על התקדמות בהליך טיפולי. המלצת שרות המבחן היתה להטלת מאסר בעבודות שירות. נקבע מתחם הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל. הנאשם **נדון ל-20 חודשי מאסר בפועל**, מאסר על תנאי, קנס בסך 8,000 ₪, פסילה בפועל, פסילה על תנאי וחילוט רכוש. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת רשות ערעור שהגיש לבית המשפט העליון.

ג. ע"פ 2194/14 **אליהו בן שמעון נ' מדינת ישראל** (10.9.14) - הנאשם גידל קנביס במשקל של **33.5 ק"ג** בדירה אותה שכר. שרות המבחן המליץ על צו של"צ בהיקף נרחב. בית המשפט גזר עליו **27 חודשי מאסר**, מע"ת, וקנס בסך 5,000 ₪. בערעור הקל בית המשפט העליון בעונשו והשית עליו **20 חודשי מאסר בפועל**.

ד. עפ"ג (מחוזי מרכז) 14676-04-19 **פרקליטות מחוז מרכז-פלילי נ' דוד אלקיים** (24.9.19) - הנאשם, בעל עבר פלילי מכביד גם בעבירות סמים, הקים מעבדה במבנה ששכר, גידל כ- **44 ק"ג** קנבוס וחיבל במונה החשמל. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 18-36 חודשי מאסר, אולם לאור המסקנה שההליך השיקומי בו החל הנאשם עלול להיקטע, חרג בית המשפט מהמתחם והשית עליו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות לצד צו מבחן. ערעור המדינה התקבל ונקבע, בדעת רוב, שהנאשם ירצה **9 חודשי מאסר בעבודות שירות**. דעת המיעוט סברה כי אמנם ראוי היה לסטות מן הרף התחתון של המתחם מטעמי שיקום, ואולם נכון היה להעמיד את עונשו של הנאשם על 12 חודשי מאסר.

ה. עפ"ג (מחוזי מרכז) 22444-01-17 **קובי יעקב רובין נ' מדינת ישראל** (20.6.17) - הנאשם שכר דירה וגידל בה כ-162 שתילי קנבוס במשקל של כ- **22.2 ק"ג** קנבוס, גנב חשמל במשך 3 חודשים לשם כך, והחזיק בדירה נוספת 0.18 גרם קנבוס. בית המשפט דחה טענותיו כי ביצע את העבירות על מנת להקל בכאבים מהם הוא סובל בשל בעיותיו הרפואיות, **והוא נדון ל-14 חודשי מאסר בפועל**, מאסר

על תנאי, קנס בסך 25,000 ₪, פסילה בפועל ופסילה על תנאי. ערעור שהגיש הנאשם נדחה (למעט הפחתת הקנס ל-5,000 ₪).

1. עפ"ג (מחוזי מרכז) 32133-05-17 **מדינת ישראל נ' רמי מגד** (01.10.17) - הנאשם גידל 335 שתילי קנבוס במשקל של **כ-30 ק"ג** במעבדה, בה נתפסו גם 457 זרעים של קנבוס ו-1.43 גרם קוקאין לשימוש עצמי. הנאשם נדון ל-**9 חודשי מאסר בפועל**, מאסר על תנאי וקנס בסך 10,000 ₪. ערעור המדינה התקבל ובית המשפט המחוזי החמיר עונשו ל**שנת מאסר בפועל**, בקובעו כי אין בנסיבות האישיות של הנאשם, הליך השיקום שעבר והיעדר עבר פלילי כדי להצדיק סטייה ממתחם ענישה שהרף התחתון שלה הוא שנת מאסר.

2. ת"פ (מחוזי ב"ש) 37903-03-15 **מדינת ישראל נ' אברהם מאירוב** (09.11.15) - הנאשם הקים מעבדה לגידול קנביס במשקל כולל של **60 ק"ג** בדירה ששכר ולצורך כך גנב חשמל. בית המשפט קבע מתחם עונש הנע בין 18 ל-30 חודשי מאסר וגזר עליו **20 חודשי מאסר**, תוך שהתייחס לעברו הנקי, היותו נשוי ואב לילדים קטנים ולהמלצת שירות המבחן.

11. לאור מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים, נסיבות ביצוע העבירות, כמפורט לעיל, ומדיניות הענישה הנוהגת, אני קובע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל-36 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נלווים**. בשולי הדברים יוער כי הפסיקה שהגיש ב"כ הנאשם בדבר המרת עונש המאסר בפועל ל-9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בע"פ 4474/19 **איברהים אבו סבילה נ' מדינת ישראל** (06.1.20), נגעה לנאשם צעיר כבן 19, אשר הורשע בעבירת **סיוע** לגידול סם מסוכן, על כל המשתמע מכך.

12. בחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, בהתאם לסעיף 40יא לחוק העונשין, מעלה כי הנאשם כבן 39, נשוי ואב לילדה כבת 11, אינו עובד ומתקיים מקצבת נכות. הנאשם סובל ממחלת האפילפסיה, עבר לפני כשנה וחצי אירוע מוחי, סובל מבעיות נפשיות של חרדה ודיכאון ומטופל תרופתית. מהתסקירים בעניינו עולות נסיבות חיים קשות והוא נמצא כיום בטיפול ומעקב פסיכיאטריים. בשל חוסר יכולתו לעבוד הוא ומשפחתו מצויים במצב סוציאקונומי דחוק.

לנאשם עבר פלילי ישן בגין עבירות פריצה וגניבה וסחיטה באיומים, בגינן אף ריצה שני עונשי מאסר, בשנת 2006 ובשנת 2010. אין לחובתו הרשעות קודמות בעבירות סמים.

הנאשם נטל חלק בהליך טיפולי ממושך בן 10 חודשים במסגרת קבוצה טיפולית של שרות המבחן. בנוסף, החל מחודש דצמבר 2019 הוא

משולב בקבוצה טיפולית נוספת לעבריינות מבוגרים, מוסר בדיקות שתן נקיות מסמים, וניכר כי הוא נתרם מההליך השיקומי ומביע מוטיבציה כנה לערוך שינוי בחייו.

הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, כנראה עוד במהלך החקירה המשטרתית, נטל אחריות וחסך זמן שיפוטי יקר. כמו כן, הנאשם הגיע להסדר עם חברת החשמל ומשלם כיום את כספי גניבת החשמל.

הנאשם שהה במעצר מאחורי סורג ובריח משך כ-3 חודשים ולאחר מכן, שהה תקופה ארוכה במעצר בפיקוח אלקטרוני. לא נרשמו לחובתו הפרות כלשהן.

13. אכן, האינטרס הנוגע לשיקומו של הנאשם משרת את הנאשם ועשוי לשרת את החברה בכללותה, ואולם, כידוע, מדובר בשיקול אחד מבין מכלול שיקולים שעל בית המשפט לאזן ביניהם (רע"פ 6869/17 **יבגני פילברג נ' מדינת ישראל** (11.9.17); רע"פ 3250/16 **שימחייב נ' מדינת ישראל** (20.4.16); רע"פ 4218/15 **אמסלם נ' מדינת ישראל** (18.6.15); רע"פ 1787/15 **עמר נ' מדינת ישראל** (24.3.15)). לענין זה נקבע בפסיקה, לא אחת, שהליך טיפולי מוצלח, כמו גם נסיבות אישיות מורכבות ומיוחדות, לרבות הודאה ונטילת אחריות אינם, בהכרח, מצדיקים חריגה משמעותית לקולא ממתחם הענישה, שכן בעבירות בהן הורשע הנאשם מחייב האינטרס הציבורי מתן משקל ממשי לשיקולי הרתעה וגמול (עפ"ג (מחוזי מרכז) 34383-10-16 **מדינת ישראל נ' יעקב קדר** (12.2.17); ע"פ 3117/12 **שמעון ארביב נ' מדינת ישראל** (06.9.12)).

יחד עם זאת, הפסיקה דנה ארוכות בשאלה באילו נסיבות יכיר בית המשפט בקיומו של "סיכוי של ממש לשיקום", בהתאם לתנאי סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, באופן שיצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם. בתי המשפט שנדרשו להעריך את סיכויי השיקום במסגרת סעיף זה בחנו שיקולים שונים דוגמת מוטיבציה להשתקם, השתלבות מוצלחת בהליך גמילה ובהליכים טיפוליים שונים, אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה, נטילת אחריות, הבעת חרטה כנה על המעשים וכיוצא באלה. בית המשפט העליון נדרש בהרחבה לשאלה זו בע"פ 6637/17 **אליזבת קרנדל נ' מדינת ישראל** (18.4.18) וקבע -

"ניתן לציין ששילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפולי מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א)" (עמ' 10 פסקה 25).

[ראו גם: ת"פ (מחוזי מרכז) 22140-04-18 **מדינת ישראל נ' שמואל מוסקוביץ** (16.9.19)].

14. יישום המבחנים האמורים בענייננו מעלה כי אלו מתקיימים בעניינו של הנאשם שלפניי, וכי קיים סיכוי של ממש שישתקם. הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו, הכיר בדפוסיו ההתמכרותיים וקשריו השוליים וער לחומרת העבירות.

הוא ביטא תחושות בושה ואשמה על הפגיעה באשתו ובתו, השתלב בהצלחה בהליך טיפולי משמעותי ומביע מוטיבציה להמשך ההליך הטיפולי. כמו כן, הוא מוסר בדיקות שתן נקיות מסמים ומקפיד על תנאי שחרורו במהלך כל תקופת ניהול משפטו. שרות המבחן התרשם כי הנאשם "**ערך שינוי במצבו, דבר המפחית סיכון במצבו להישנות התנהגותו השולית**", זאת הגם שנדרשת התערבות טיפולית נוספת.

15. לאור האמור לעיל, ונכח נסיבות חיים קשות ומורכבות, כמפורט בתסקירי שרות המבחן, ושהותו של הנאשם בתנאים מגבילים לרבות במעצר באיזוק אלקטרוני תקופה ארוכה, **מצאתי כי יש מקום לסטיה מסויימת לקולא ממתחם העונש ההולם, וזאת מטעמי שיקום**. יחד עם זאת, בשים לב לטיב העבירות, לחומרתן, להיותן "מכת מדינה", לאינטרס הציבורי ולמדיניות הענישה הקוראת להטיל ענישה מחמירה ומשמעותית, באתי לכלל מסקנה כי לא ניתן להימנע מהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל. נוכח מצבו הכלכלי הדחוק של הנאשם ומשפחתו, כמו גם מאמציו להשיב את הגזלה לחברת החשמל, והיות ומתחם הקנס הראוי נקבע על פי יכולתו הכלכלית של הנאשם, מצאתי כי יש להטיל עליו קנס מתון.

16. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 15 חודשי מאסר, בניכוי ימי מעצרו מיום 6.7.18 עד 15.10.18.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו בבית סוהר "הדרים", כשבידו תעודת זהות, ביום 22.3.20 שעה 10:00. התנאים המגבילים בהם נתון הנאשם יחולו עד להתייצבותו למאסר.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירות סמים מסוג פשע.

3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירות סמים מסוג עוון וכל עבירת רכוש.

ג. קנס כספי בסך ₪ 2,500 או 15 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל ביום 1.4.20. לא ישולם תשלום במועד, תעמוד כל היתרה לפירעון מיידי.

ד. פסילה בפועל מלהחזיק ו/או מלקבל רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים מיום שחרורו ממאסר.

ה. פסילה על תנאי מלהחזיק ו/או לקבל רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים באם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור את אחת העבירות בהן הורשע.

ו. על פי הסכמת הצדדים שניתנה היום, טרם מתן גזר הדין, ישלם הנאשם בתוך 14 ימים מהיום את שווי השרשרת שנתפסה, בסך ₪ 1,000, וזו תושב לידו, לאחר שיופקד הסכום.

סמים - להשמדה; תפוסים ומוצגים - להחלטת קצין ממונה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 ימים.

**ניתן היום, י"ד שבט תש"פ, 09 פברואר 2020, במעמד ב"כ המאשימה, מתמחה מר גיטאצ'ו אמבאו, הנאשם
ובא-כוחו.**